

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów

z dnia 13 maja 1922 r.

o postępowaniu z pocztowymi przesyłkami niedoręczalnymi, bez adresu oraz przedmiotami znalezionymi.

Na mocy art. 10 ustawy z dnia 27 maja 1919 roku o państwowej wyłączności poczty, telegrafu i telefonu (Dz. P. P. P. № 44, poz. 310) zarządza się co następuje:

1. Postanowienia ogólne o postępowaniu z pocztowymi przesyłkami niedoręczalnymi.

§ 1.

Wypadki niedoręczalności przesyłek pocztowych.**Za niedoręczalne przesyłki należy uważać:**

- a) przesyłki zwrócone pod adresem nadawcy, którego nie można odszukać (jest nieznany) — (I grupa);
- b) przesyłki, których nie można doręczyć nadawcy z innych powodów (II grupa);

- c) przekazy pobraniowe i zleceniowe, których odbiorcy nie można odszukać (jest nieznany) — (III grupa);
- d) przekazy pobraniowe i zleceniowe, których nie można doręczyć odbiorcy z innych powodów (IV grupa);
- e) przesyłki, które według przepisów pocztowych uważać należy z góry za niedoręczalne (V grupa).

Przesyłki niedoręczalne wysyła się do urzędu niedoręczalnych przesyłek dyrekcji poczt i telegrafów.

GRUPA I.**Przesyłki zwrócone pod adresem nadawcy, którego nie można odszukać (jest nieznany).**

§ 2.

Nedoręczalne listy i paczki. Dokumenty zleceniowe.

1. Nedoręczalne listy i paczki, należące do grupy I, podlegają otwarciu w Urzędzie niedoręczalnych przesyłek dyrekcji poczt przez upoważnionych do tego urzędników celem wyszukania nadawcy z napisu, podpisu lub miejsca jakoteż celem sprawdzenia, czy przesyłka nie zawiera pieniędzy, papierów wartościowych, jakich dokumentów albo też innych przedmiotów wartościowych. Poza tem nie wolno urzędnikom wglądać w zawartość przesyłek.

2. O ile po otwarciu przesyłki wyszukano nadawcę, to przesyłki zamyka się pieczęcią urzędową, lub nalepkami i wysyła pod adresem urzędu, w okręgu którego mieszka nadawca. Za każdą przesyłkę pobiera się należności i wydatki, jakie na niej ciążyły przed odesłaniem do Urzędu niedoreczalnych przesyłek.

Jeżeli nadawca nie chce przyjąć przesyłki lub zapłacić należności i wydatków na niej ciężących albo mu jej z innych powodów nie można oddać, to z przesyłką postępuje się według § 5 p. 2 a), przyczem z kwoty uzyskanej ze sprzedaży zawartości pokrywa się należności i wydatki ciężące na przesyłce, pozostałą zaś kwotę przechowuje się przez przeciąg czasu, podany w pun. 4 b) niniejszego paragrafu.

W wypadku, gdy kwota uzyskana ze sprzedaży nie wystarcza na pokrycie należności i wydatków, obciążających przesyłkę, lub gdy zawartość przesyłki nie nadaje się do sprzedaży, ściągają ją od nadawcy, ewentualnie przymusowo w drodze administracyjnej.

3. Jeżeli po otwarciu przesyłki nie dowiedziano się o nazwisku nadawcy, to:

a) listy zwykłe, niezawierające pieniędzy lub papierów wartościowych, dokumentów albo innych przedmiotów wartościowych, przechowuje się w Urzędzie niedoreczalnych przesyłek przez trzy miesiące. W razie nadmiernego nagromadzenia się przesyłek może termin ten być skrócony do dwóch miesięcy lub nawet do jednego miesiąca. Termin ten rozpoczyna się od 1 dnia w miesiącu, następującym po otwarciu przesyłki. Do upływu terminu może nadawca zażądać zwrotu, co też w danym wypadku spełnia właściwy urząd pocztowy za pobraniem ciężących na przesyłce należności i wydatków.

b) listy zwykłe, zawierające pieniądze lub papiery wartościowe, dokumenty lub inne przedmioty wartościowe, przesyłki listowe polecane, listy wartościowe i paczki, jakoteż dokumenty zleceniowe przechowuje się w Urzędzie niedoreczalnych przesyłek właściwej dyrekcji poczt i telegrafów przez 6 miesięcy. Jedyne w obiegu będące zagraniczne pieniądze i zagraniczne nieużywane znaczki pocztowe sprzedaje się natychmiast w banku a uzyskaną kwotę przechowuje się.

Przesyłki, zawierające przedmioty podlegające zepsuciu sprzedaje się natychmiast z publicznego przetargu, przedmioty zaś zepsute niszczy się. Sprzedaży, względnie zniszczenia dokonywa się komisyjnie i spisuje się protokół.

c) Poszczególne dyrekcje poczt i telegrafów jednorazowym obwieszczeniem, umieszczonym w Monitorze Polskim oraz Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Poczty i Telegrafów ogłaszają spis wymienionych w p. 3 b) w ich okręgu niedoreczalnych przesyłek, podległe zaś poszczególnym dyrekcjom urzędy (agencje) pocztowe spis zamieszczony w Dz. U. M. P. i T. wywieszają na przeciąg 4 tygodni w poczekalniach budynków pocztowych.

W obwieszczeniu wzywa się nadawców do podjęcia przesyłek w terminie 6 miesięcznym. 6-miesięczny termin do podjęcia prze-

syłki rozpoczyna się od 1 dnia w miesiącu, następującym po ogłoszeniu w Monitorze Polskim.

W razie zażądania zwrotu przesyłki, odsyła się ją, ewentualnie wraz z kwotą, uzyskaną ze sprzedaży zagranicznych pieniędzy i znaczków pocztowych za pośrednictwem właściwego urzędu pocztowego, który doręcza je nadawcy za pobraniem należności i wydatków, ciężących na przesyłce.

Nadawcy nie wypłaca się ani odsetek od przechowywanych pieniędzy ani też nie pobiera się od niego żadnej należności za obwieszczenie lub przechowanie.

4. O ile do upływu terminu przechowania podanego w p. 3 nie zażądano zwrotu przesyłek, to:

a) Przesyłki wymienione pod p. 3 a) niszczy się pod nadzorem urzędnika pocztowego.

b) I. Zawartość przesyłek wymienionych pod p. 3 b) nadająca się do sprzedaży, sprzedaje się, a uzyskaną kwotę wraz z kwotą za sprzedane zagraniczne pieniądze i znaczki pocztowe, jakoteż gotówkę, znaną w przesyłkach, przechowuje się w przeciągu lat trzech. Termin ten łączy się bezpośrednio z terminem sześciomiesięcznym pod p. 3 b) c). Pieniądze wysyła się nadawcy za pośrednictwem właściwego urzędu pocztowego po potrąceniu pocztowych należności za przesłanie oraz innych ciężących na przesyłce należności i wydatków. Po upływie powyższych terminów pieniądze przechodzą na rzecz Skarbu Państwa a przynależne załączniki niszczy się.

Zarząd pocztowy nie płaci nadawcy odsetek od przechowywanych pieniędzy, nie zwraca mu strat poniesionych, ewentualnie wskutek leżenia i naturalnego zniszczenia zawartości przesyłek lub sprzedaży przesyłek, dalej strat wskutek upływu terminu przypadłych wygranych losów lub przypadłych odsetek od papierów wartościowych, strat kursowych, wreszcie strat wskutek zmniejszonej wartości towarów sezonowych z powodu ich leżenia i t. p. ani też nie pobiera od nadawcy żadnej należności za obwieszczenie lub przechowanie.

II. Znalezione dokumenty, świadectwa i t. p. jako też dokumenty zleceniowe przechowuje się w Urzędzie niedoreczalnych przesyłek jeszcze przez pewien według uznania dyrekcji poczt i telegrafów określony czas poczem się je niszczy pod nadzorem urzędowym. Do tego czasu można uwzględnić żądania zwrotu po potrąceniu pocztowych należności za przesłanie, tudzież innych na przesyłce ciężących należności.

III. Resztę zawartości, nienadających się do sprzedaży, użytkowuje się odpowiednio, a o ile to niemożliwe, niszczy się.

§ 3.

Nidoreczalne kartki pocztowe, druki, papiery handlowe i próbki towarowe.

1. Druki zwyczajne i próbki towarowe użytkowuje się w odpowiedni sposób, a o ile się to da uskutecznić, niszczy się je pod nadzorem urzędowym

wraz ze zwykłymi kartkami pocztowymi i papierami handlowymi.

2. Z poleconymi kartkami, drukami, próbkami towarowymi i papierami handlowymi postępuje się tak jak z listami poleconymi, których nadawcy nie można odszukać.

§ 4.

Niedoręczalne przekazy zwykłe i telegraficzne.

1. Przekazy, przechowane w Urzędzie niedoręczalnych przesyłek, ogłasza się w sposób, podany w § 2 p. 3 c), aby nadawca mógł zażądać zwrotu kwoty pieniężnej w przeciągu sześciu miesięcy.

2. W razie zażądania zwrotu kwoty przekazowej, odsyła się ją przez właściwy urząd pocztowy po potrąceniu opłaty przekazowej.

3. Kwoty, niepodjęte w ciągu sześciomiesięcznego terminu, przechowuje się na rzecz nadawcy przez trzy lata. Termin ten łączy się bezpośrednio z terminem sześciomiesięcznym pod p. 1.

W ciągu tego czasu na żądanie nadawcy zwraca się mu pieniądze po potrąceniu opłaty, przypadającej od przekazu i innych należności. Po upływie tego terminu pieniądze przechodzą na rzecz Skarbu Państwa, a odnośne załączniki niszczy się.

4. Odsetek nie płaci się nadawcy, ani też nie pobiera się od niego należności za obwieszczenie o przechowanie.

GRUPA II.

Przesyłki, których nie można doręczyć nadawcy z innych powodów.

§ 5.

Nedoręczalne listy i paczki. Dokumenty zleceniowe.

1. Listy i paczki należące do grupy II otwierają urzędnicy Urzędu niedoręczalnych przesyłek (§ 2 p. 1) sprawdzają czy przesyłki te nie zawierają pieniędzy, przedmiotów wartościowych, innych dokumentów lub przedmiotów wartościowych. Pozatem nie wolno urzędnikom badać zawartości.

2 a) Nadającą się do sprzedaży zawartość sprzedaje się, a uzyskaną kwotę wraz ze znalezioną gotówką można wydać na żądanie nadawcy w przeciągu trzech lat. Termin ten rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca, następującym po miesiącu sprzedaży. Zresztą postępuje się w myśl § 2 p. 4 b I.

b) Co do znalezionych dokumentów, świadectw i t. p. jako też dokumentów zleceniowych obowiązują postanowienia § 2 p. 4 b II.

c) Z zawartością nie nadającą się do sprzedaży postępuje się w myśl § 2 p. 4 b III.

§ 6.

Nedoręczalne kartki pocztowe, druki, papiery handlowe i próbki towarowe.

1. Zwykłe druki i próbki towarowe zużywa się w odpowiedni sposób według uznania Urzędu niedoręczalnych przesyłek, o ile to zaś niemożliwe, niszczy się.

2. Zwykłe i poleczone kartki pocztowe, poleczone druki i próbki towarowe jakoteż zwykłe i poleczone papiery handlowe niszczy się pod nadzorem.

§ 7.

Nedoręczalne zwykłe i telegraficzne przekazy.

Zwrotu kwot przekazowych może żądać nadawca w ciągu trzech lat. Termin ten liczy się od 1 dnia w miesiącu, następującym po złożeniu przekazu do Urzędu niedoręczalnych przesyłek. Przytem obowiązują przepisy zawarte w § 4 p. 3 i 4.

GRUPA III.

Przekazy pobraniowe i zleceniowe, których odbiorcy nie można odszukać (jest nieznany).

§ 8.

Nedoręczalne przekazy pobraniowe i zleceniowe.

1. Przechowanie takich przekazów podaje się do publicznej wiadomości obwieszczeniem w sposób podany w § 2 p. 3 c, aby odbiorcy mogli je podjąć w ciągu sześciu miesięcy.

2. Zażądane w ciągu tego czasu kwoty przesyła za pośrednictwem przynależnego urzędu pocztowego po potrąceniu opłaty przekazowej.

3. Z kwotami, których nie reklamowano w przepisany terminie postępuje się według § 4 p. 3 i 4.

GRUPA IV.

Przekazy pobraniowe i zleceniowe, których nie można doręczyć odbiorcy z innych powodów.

§ 9.

Nedoręczalne przekazy pobraniowe i zleceniowe.

Kwoty przekazowe można adresatowi przekazu zwrócić w ciągu trzech lat. Termin ten zaczyna się z pierwszym dniem miesiąca, następującym po złożeniu przekazów Urzędowi niedoręczalnych przesyłek. Pozatem obowiązują przepisy zawarte w § 4 p. 3 i 4. Prawo dysponowania przekazami pobraniowymi lub zleceniowymi przysługuje jedynie ich adresatom t. j. nadawcom przesyłek pobraniowych lub przesyłek zleceniowych.

GRUPA V.

Przesyłki, które według przepisów pocztowych uważać należy z góry za niedoręczalne.

§ 10.

Z przesyłkami grupy V postępuje się według przepisów, obowiązujących dla przesyłek grupy I.

B. Postanowienia ogólne o postępowaniu z przesyłkami pocztowymi bez adresu.

§ 11.

Przesyłki pocztowe bez adresu.

1. Przesyłki znalezione w obrębie poczty, bez adresu lub z adresem nie zupełnym, których z tego

powodu nie można wysłać dalej, zwraca się do uzupełnienia nadawcy, o ile go można napewno poznać z zewnętrznych oznak przesyłki (uwag nadawcy, pieczęci, charakteru pisma).

2. O ile z zewnętrznych oznak przesyłki nie można odszukać nadawcy, to się ją uważa za niedoreczalną. Co do paczek obowiązują następujące przepisy:

Paczki przedstawiają urzędy (agencje) pocztowe przynależnemu urzędowi niedoreczalnych przesyłek.

Jeżeli podano jako zawartość paczki „pisma” to Urząd niedoreczalnych przesyłek postępuje z nią w myśl § 2.

Przy innych paczkach stara się Urząd niedoreczalnych przesyłek stwierdzić osobę nadawcy lub odbiorcy, a o ile się to nie da uczynić, otwiera taką paczkę w obecności świadka.

3. Jeżeli się uda stwierdzić adres odbiorcy, to się mu paczkę posyła. Jeżeli jednak zdołano skonstatować tylko nazwisko nadawcy, to się mu zwraca paczkę za pośrednictwem właściwego urzędu pocztowego. W obu wypadkach pobiera się tylko te należności i wydatki, którymi paczka była obciążona przed wysłaniem do Urzędu niedoreczalnych przesyłek.

4. Jeżeli nie można stwierdzić ani osoby nadawcy ani też odbiorcy, a w paczce znajduje się zamknięty list bez adresu, to się stwierdza osobę nadawcy według § 2 p. 1. W razie skonstatowania nazwiska nadawcy postępuje się według p. 3.

Jeżeli poszukiwania okażą się bezowocne, to postępuje się z przesyłką według § 2 p. 3 b), c).

C. Postanowienia ogólne o postępowaniu z przedmiotami znalezionymi.

§ 12.

Przedmioty znalezione.

1. Przedmioty znalezione w miejscowym obrębie poczty, o których się wie napewno, że należą do pewnej przesyłki, wkłada się do niej napowrót, a przesyłkę obciąża tylko należnością za nowe opakowanie, jeżeli nadawca paczkę źle opakował. Jeżeli przedmiotu znalezionego nie można złączyć z przesyłką, to starać się należy o doręczenie go, bądź to nadawcy, bądź też odbiorcy, a jeżeli i to jest niemożliwe, to postępuje się z przedmiotem znalezionym według § 2. p. 3 b), c).

2. Z innymi, w obrębie miejscowym poczty znalezionymi przedmiotami postępuje się według powszechnie obowiązujących przepisów o znalezionych rzeczach, jeżeli zarządzone przez urząd pocztowy poszukiwania okazały się bezskuteczne.

3. Przedmioty podlegające zepsuciu sprzedaje się.

D. Postanowienia końcowe.

§ 13.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Równocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie dotychczasowe przepisy w tym przedmiocie.

Minister Poczty i Telegrafów:

Stesłowicz